

АБОРТ ТА ЙОГО АНАТОМО-ФІЗІОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ

Стаття присвячена важливій проблемі розгляду абортів як причини порушень репродуктивного здоров'я жінок. Величезна кількість абортів в Україні пов'язана, насамперед, з соціально-економічною і політичною нестабільністю держави, падінням моральних норм у суспільстві, зростаючим безробіттям та зниженням можливості отримати адекватну медико-соціальну та психологічну допомогу, що призвело до втрати соціально-етичних орієнтирів, зростанню сексуального насильства та деформації сексуальної поведінки. Проблема абортів неодноразово була висвітлена в роботах таких вчених як: М. Сенджер, Л.Л. Окінціц, Ф.К. Мерфі, Н.А. Шнейдерман, А.А. Попов, Н.С. Трутко, М.С.Бідний та ін.

Постановка проблеми. Проблема абортів охоплює питання демографії, політичний та соціальний аспект, а також вона має дуже важливе естетичне значення. За даними МОЗ, в Україні щорічно близько 200-250 тисяч українських жінок, приймають рішення штучно перервати вагітність. Частка жінок, у яких вагітність закінчується абортів, в нашій країні становить не менше 20%, у Східній Європі цей показник - 14% , а в Західній Європі - 3%. І хоча з року в рік, як стверджують медики, українські жінки все менше роблять аборти, за кількістю таких операцій Україна все одно втричі перевищує європейські показники. Спостерігається несприятлива тенденція до підвищення кількості абортів у перше вагітних, наслідком яких є високий рівень гінекологічних захворювань та ризик безплідності (2004 року у порівнянні з 1991 роком цей показник збільшився у 2 рази: у 1991 - 5,6%, у 2004 - 12,1%).

Мета статті: простежити взаємозв'язок між теоретичними відомостями про потенційні ускладнення після абортів із дослідженнями, які наочно це демонструють; проаналізувати дані місцевої жіночої консультації, які мають підтвердити або спростувати дані про тенденцію до підвищення народжуваності та зменшення чисельності абортів.

Аборти відомі з давніх часів, коли для досягнення цієї мети застосовувалися так звані абортивні рослини. Але будь-які дії по перериванню вагітності завжди вважалися вбивством, оскільки свідомість людей не вбачала відмінності між зрілою людиною і ембріоном. Тому в клятві Гіппократа говорилося: «Я не дам жодній жінці абортивного пессарія» [1].

Проте, це не стало перешкодою для здійснення переривання вагітності. У найбільш відсталіх спільнотах аборт робив батько - людина, наділена правом власності на своїх дітей. У 1596 р. китайський лікар Лі Шичжень згадував у своєму науковому трактаті 72 способи переривання вагітності, посилаючись на досвід, зібраний китайською медициною більш ніж за 2000 років. Однак, на думку В. І. Козлова [2, с. 25], в племінних спільнотах застосування штучного абортів найчастіше було пов'язане з дошлюбними або позашлюбними зв'язками, якщо народження від них засуджувалися.

З 1920 по 1936 р. діяв закон про безкоштовне і вільне здійснення абортів в медичному закладі, поки, як було встановлено Народним комісаріатом охорони здоров'я та Народним комісаріатом юстиції, «моральні пережитки минулого і важкі економічні умови цього ще змушують частину жінок наважитися на цю операцію» [3, с. 75].

В результаті прийнятої постанови вже в 1937 р. кількість штучних абортів в містах СРСР зменшилась в 3 рази, в селах - в 4 рази [4, с. 102].

. Почалося скорочення числа нелегальних абортів, і одночасно з ним простежувалось поступове зниження захворюваності гінекологічними хворобами, зменшення летального кінця внаслідок абортів [6, с.316-317].

На Міжнародному симпозіумі з питань відтворення населення в 1968 р. зазначалося, що в світі щорічно проводиться 25 млн. абортів, у тому числі 2 млн. - В США, по 1,2 млн. - В Японії і у Франції, 1 млн. - у ФРН. Проте, ці цифри характеризують тільки легальні аборти. [4, с. 104-105].

Хотілося б процитувати слова доктора Ернста Ханта: «Запліднена яйцеклітина не просто клітинна маса без особливих, своїх власних характеристик. Вона на цій стадії не схожа ні на бутон квітки, ні тим більше на зародок тварини. Це повний і абсолютний прояв життя людської істоти. Таким чином, внаслідок абортів гине людське життя, яке стоїть ще на найбільш ранньому шаблі розвитку» [1].

Сьогодні в Україні на кожну новонароджену дитину офіційно припадає два аборти. Але насправді цю цифру треба помножити на два, адже не всі аборти фіксуються. Лідерами за здійсненням абортів на 1000 народжених живими є м. Севастополь - 405, Київська область - 403, Донецька область - 397, Луганська область - 372, Кіровоградська область - 361. Найменше абортів здійснюється на Рівненщині - 95, Закарпатті - 139, Івано-Франківщині - 154 на 1000 народжених.

Найбільшу кількість абортів у 2012 році здійснено у Донецькій області - 17 162, найменше у Рівненській - 1760. Поширення абортів в нашій країні має суттєві географічні відмінності. На заході їх найменше, в центральних областях, Донбасі та столичному регіоні - найбільше. [5]

В Україні спостерігається тенденція щодо зниження кількості абортів серед жінок фертильного віку. З метою дослідити це явище у власному регіоні, ми звернулись до Жіночої консультації №1 в м. Кіровограді.

Отримані дані по кількості здійснених абортів за останні три роки є втішними - простежується поступове зменшення чисельності штучно перерваних вагітностей. В ході подальших досліджень було знайдено відсоткове відношення кількості міні-абортів до загальної кількості зроблених абортів за 2012, 2013, 2014 рр. відповідно.

Таблиця 1 - Відношення загальної кількості абортів до міні-абортів за даними жіночої консультації №1 м.Кіровограда протягом 2012-2014 рр.

Рік	Загальна кількість абортів	Міні-аборти	
	Кількість (шт.)	Кількість шт.	%
2012 р.	37	8	21,6
2013 р.	32	9	28
2014 р.	31	4	20

Дані, які характеризують кількість пологів на останні три роки виявились не такими втішними, адже спостерігається незначне скорочення народжуваності. Простеживши відношення загальної кількості пологів до передчасних, за даними Жіночої консультації № 1 в м. Кіровограді, протягом 2012-2014 рр. можемо виявити взаємозв'язок між зменшенням кількості народжених та збільшенням кількості передчасних пологів.

Таблиця 2 - Відношення загальної кількості пологів до передчасних за даними жіночої консультації №1 м.Кіровограда протягом 2012-2014 рр.

Рік	Загальна кількість пологів	Передчасні пологи	
	Кількість (шт.)	Кількість шт.	%
2012 р.	1075	33	3,00
2013 р.	1047	36	3,40
2014 р.	1045	39	3,7

В ході подальших досліджень було виявлено, що кількість мимовільних абортів невпинно набирає обертів. Їх кількість у 2014 р. перевищила показник 2013 р. майже в два рази. Даний факт підтверджує, що штучний аборт, будучи величезним стресом для жіночого організму, стає панівною причиною ймовірного викидня в майбутньому, який може повторюватись неодноразово (звичний мимовільний аборт). Зазначимо, що причиною звичного мимовільного абортів може бути неправильна робота і патологія яєчників, запальні захворювання статевих органів, попередні штучні аборти, особливо при першій вагітності. Даний перелік відображає ранні та пізні наслідки абортів, які, в подальшому могли стати причиною викиднів. Це підтверджує гіпотезу, що штучне переривання вагітності є причиною порушень анатомічної цілісності та фізіологічних процесів репродуктивної системи жінки. Відповідно, якщо знизиться чисельність абортів, то підвищиться кількість здорових жінок і їх майбутнього потомства.

Таблиця 3 - Кількість мимовільних абортів за даними Жіночої консультації №1 в м. Кіровограді протягом 2012-2014 рр.

Рік	Кількість мимовільний абортів
	Кількість (шт.)
2012 р.	19
2013 р.	13
2014 р.	24

Факт переривання вагітності за медичними показниками, а не за бажанням майбутньої матері, теж має місце в гінекологічній практиці. Чисельність жінок, які штучно перервали вагітність за цією причиною, теж стали об'єктом наших досліджень. Як наслідок, в 2012 р. таких випадків було найбільше, у 2013 р. можемо простежити зменшення їх кількості в 2 рази, а в 2014 спостерігаємо повторне підвищення кількості абортів.

Таблиця 4 - Кількість здійснених абортів за медичними показниками в Жіночій консультації №1 у м. Кіровограді протягом 2012-2014 рр.

Рік	Кількість абортів за медичними показниками
	Кількість (шт.)
2012 р.	4
2013 р.	2
2014 р.	3

Висновки

1. Переривання вагітності порушує складну фізіологічну перебудову жіночого організму, погано впливає на загальний її стан, на нервову та ендокринну системи, внутрішні органи.

2. Найбільш негативно позначається на здоров'ї жінки переривання першої вагітності. Коли перша вагітність закінчується абортom, то в цей період жіночий організм особливо вразливий для захворювань. При цьому спостерігаються запальні процеси внутрішніх статевих органів, які нерідко приводять до безпліддя або виникнення позаматкової вагітності. Широке впровадження контрацептивів в практику регулювання народжуваності - альтернатива штучному перериванню вагітності.

3. Аборт в сучасному українському суспільстві – є проблемою актуальною, що вибудовується на величезному масиві інформації наукового характеру. Гіпотеза, що аборт є причиною порушень анатомічної цілісності та фізіологічних процесів репродуктивної системи жінки, і, як наслідок, - це провокує розвиток гінекологічних захворювань, підтвердилася. Найбільшу кількість ранніх ускладнень після переривання вагітності спостерігалось у випадку медичного аборту шляхом інструментального вискоблювання стінок порожнини матки.

4. Обробка даних жіночої консультації № 1 у м. Кіровограді за 2012-2014 рр., дозволила простежити тенденцію до зниження кількості абортів, в тому числі і міні-абортів, які, як відомо, роблять на терміні вагітності до 5 тижнів. Спостерігається зменшення кількості пологів та збільшення чисельності передчасних пологів. Значно підвищилась кількість викиднів, а аборти за медичними показниками демонструють амплітуду з незначними коливаннями, проте, в 2014 р. не на користь демографії.

Список використаних джерел:

1. Аборт и его последствия [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://med-books.by/referati_akusherstvo/598-referat-abortion-i-ego-posledstviya.html (Дата звернення: 14.02.2015).
2. Кулавский В.А. Аборт и его последствия. - М.: Издательский центр «Академия», 2004. - 290 с.
3. Шнейдерман Н.А. Откровенный разговор: Рождаемость и меры ее регулирования. - М.: Мысль, 2004. - 170 с.
4. Паллади Г.А., Штемберг М.И. Гигиена брака. - М.: Издательский центр ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003. - 263 с.
5. Динаміка та географія абортів в Україні 2005-2012 роки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://infolight.org.ua/content/dinamika-ta-geografiya-abortiv-v-ukrayini-2005-2012-roki> (Дата звернення: 11.03.2015).
6. Паевский В. В. Вопросы медицинской и демографической статистики / В. В. Павеский. – М., 1970. – С. 316–317.